Gudát lågos 6

Inessiv

Vad är inessiv av:

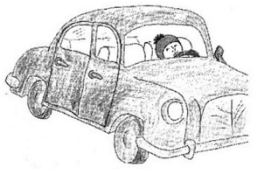
skåvllå, skåvlå.....

Divtasvuodna, Divtasvuona.....

lájbbe, lájbe.....

Máhttu, Máhtu.....

6A *Var är dessa personer?*

1. Le gus Jåvvå ájten?

Ij la, sån la bijlan.

.....

2. Le gus Iŋŋgá bijlan?

.....

3. Le gus Gáhti boargálin?

.....

4. Le gus Máhttu dåben?

.....

6B *Skriv det ord som saknas:*

1. Gånnå .....***l***..... ieddne?
2. Ieddne l .....
3. .....sån dåppe?
4. (Sån) mielkev.....
5. Na Jåvvå,.....dån bårå?
6. (Mån) lájbev.....
7. I gus dån mielkev aj .....?
8. .....(ja och nej svar)

6C *Bilda frågor till dessa svar*:

1. .....***Gånnå dån åro***.....? (Mån) årov Divtasvuonan.
2. .....? Máhttu l ájten.
3. .....? Sån la skåvlån (Ábmut).
4. .....? Iv la (hejman).
5. .....? Sån la ålggon (Máhttu).
6. .....? Sunná l hejman.

6D *Om ni är flera så kan ni öva på att gissa på ortnamn, en tänker på en ort och en annan gissar, t.ex.:*

- Åro gus dån Ájluovtan?
- Iv.
- Na gånnå de åro? Åro gus Jåhkåmåhken?

Sábme - Sameland

Nominativ	**Inessiv**	
Jiellevárre	Jielleváren	Gällivare
Jåhkåmåhkke	Jåhkåmåhken	Jokkmokk
Tråmssså	Tråmsån	Tromsö
Oalloluokta	Oalloluovtan	Ålloluokta
Vájssá	Vájsán	Vaisa
Gásluokta	Gásluovtan	Kjöpsvik
Ájluokta	Ájluovtan	Drag
Vuodnabahta	Vuodnabadán	Hellemobotn
Fuossko	Fuoskon	Fauske

Samiska landskapsbeteckningar

Samiska beteckningar för landskap och natur är omfattande och detaljerade. Ortnamnen kan säga mycket om vilken slags plats det är. När en same t.ex. hör ordet **ädno** så vet han/hon med en gång att det gäller en stor älv. Om man hör namnet **skájdde**, så vet han/hon att det rör sig om en landtunga som ligger mellan två vatten som löper samman.

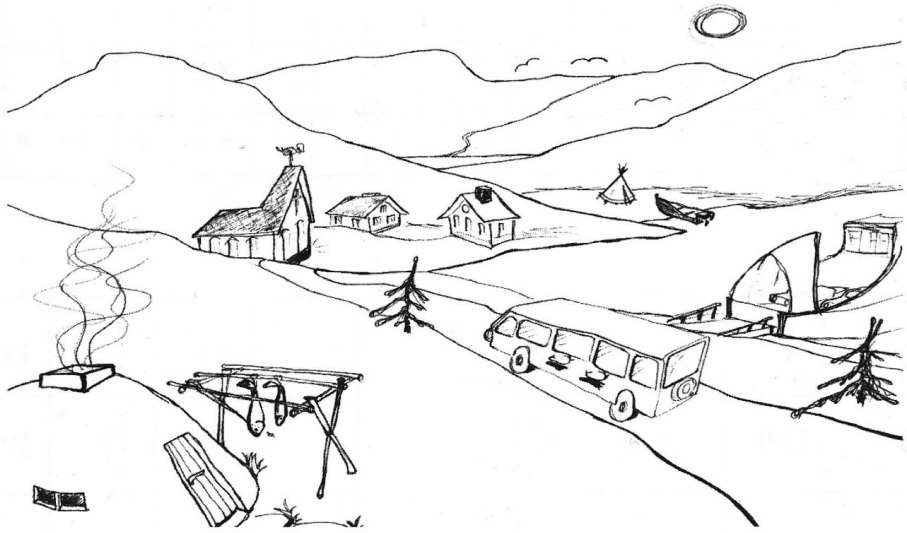
Många ortnamn har samma ord som sista led.

gádde, gátte	strand, land	**njárgga, njárga**	udde
guojkka, guojka	fors	**suoloj, suollu**	ö, holme
jávrre, jávre	sjö	**vágge, vákke**	dal
jiegge, jiekke	myr	**várre, váre**	berg, fjäll
jåhkå, jågå	bäck	**vuobme, vuome**	skogsland
luokta, luovta	vik	**vuodna, vuona**	fjord

Dessa exempel utgör bara en liten del av samiska landskapsbeteckningar.

6E *Bilda ackusativformer av de samiska orden under* ***Samiska landskapsbeteckningar*** *på föregående sida.*

6F *Berätta vad du ser på bilden.*

Exempel:

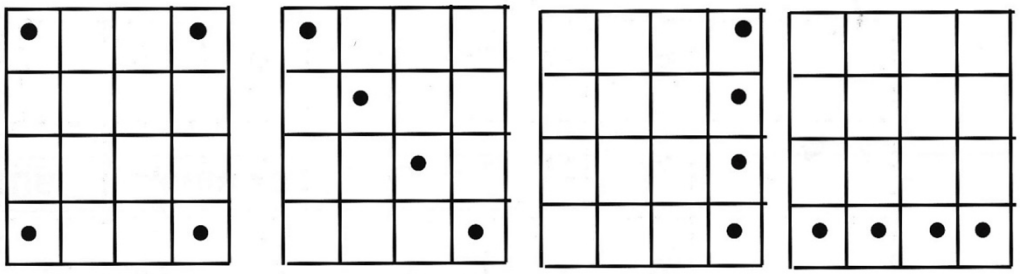
Gåvån vuojnáv njárgav/låvdagoadev.... - *På bilden ser jag en udde/en kåta...*

eller: Vuojnáv njárgav/låvdagoadev.... - *Jag ser en udde/en kåta....*

biejvve, biejve	sol	**jávrre, jávre**	sjö
boatsoj, boahttsu	ren	**jåhkå, jågå**	bäck
bussa, bussa	buss	**luokta, luovta**	vik
färjjo, färjo	färja	**låvdagoahte, -goade**	tältkåta
gádde, gátte	strand		
girkko, girkko	kyrka	**njárgga, njárga**	udde
gábmá, gámá	torvkåta	**merra, mera**	hav
dåhpe, dåbe	hus	**skávlle, skávle**	mås
guolle, guole	fisk	**vanás vadnasa**	båt
guossa, guosa	gran	**várre, våre**	fjäll

6G Bingo

Om ni är flera kan ni spela bingo. Välj en av rutorna med siffror, och en som läser upp siffrorna. Sätt kryss över de siffror som du hör, och ropa 'bingo' om siffrorna med kryss bildar ett av mönstren som du ser här:

5	8	15	7
9	100	3	0
16	2	4	11
18	30	12	50

A.

7	11	2	13
3	70	19	100
90	12	0	6
2	20	40	1

B.

guoktalåkniellja 24
gudát lågos 6

1	**4**	**60**	**17**
19	**10**	**20**	**11**
3	**18**	**100**	**2**
15	**6**	**90**	**0**

C.

100	**5**	**0**	**10**
11	**13**	**30**	**80**
17	**90**	**12**	**3**
1	**4**	**70**	**8**

D.